Wymagania edukacyjne z JĘZYKA POLSKIEGO dla klasy IV

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
I. **Kształcenie literackie i kulturowe**	• wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu • dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej	• omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu • wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach	• porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach • analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką • analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich	• interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym • podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych • dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych • stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów • dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworów poetyckich • w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny • kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury
	• zna pojęcie *fikcja literacka* • wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego	• odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości • wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego	• odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości • wypowiada się na temat fantastyki w baśniach	• określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej • wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych	
	• rozpoznaje czytany utwór jako baśń, hymn	• wskazuje cechy gatunkowe baśni, hymnu	• analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej	• funkcjonalne wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji	
	• zna pojęcie *epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie*	• odróżnia uosobienie od ożywienia	• wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia)	• objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• wskazuje i omawia tytuł w utworu	• nadaje tytuły wybranym częściom utworu	• dostrzega funkcję tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu	• analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu	• wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska • ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury
	• rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu	• odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów	• określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź	• używa funkcjonalnie pojęć *wiersz ciągły*, *stroficzny*, *rymowy*, *bezrymowy* podczas analizy wiersza	
	• wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność	• omawia wydarzenia fabuły	• analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	• funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń	
	• zna pojęcie *dialog*, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu	• objaśnia pojęcie *dialog*	• porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora	• omawia sposób zapisu dialogu w tekście	
	• zna pojęcia *podmiot liryczny, narrator, bohater*	• omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego	• wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego,	• określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu	
	• zna pojęcia *narrator,narracja*	• odróżnia autora od narratora	• objaśnia funkcję narracji w tekście	• dostrzega różne formy narracji w tekście	
	• wskazuje w tekście bohatera głównego	• określa cechy bohatera głównego	• prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego	• posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze	
	• określa tematykę utworu	• omawia tematykę utworu	• określa problematykę utworu	• omawia problematykę utworu	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• nazywa swoje reakcje czytelnicze	• opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich	• opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	• opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	
	• objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach	• rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach	• odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych	• funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach	
	• wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich	• określa doświadczenia bohaterów literackich	• porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami	• komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków	
	• wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu	• przedstawia własne rozumienie utworu	• uzasadnia swoje rozumienie utworu	• funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu	
	• podejmuje próbę interpretacji tekstów	• wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne	• wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich	• wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury	
	• wypowiada się na temat postaci i zdarzeń	• wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji	• prezentuje swój pogląd na temat bohaterów i sytuacji	• posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji	
	• wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach	• wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich	• zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu	• odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury	
	• rozpoznaje tekst literacki	• rozpoznaje tekst informacyjny	• odróżnia tekst literacki od informacyjnego	• określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost	• odczytuje informacje wyrażone wprost	• dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio	• odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio	
	• określa temat tekstu	• wyciąga wnioski z tekstu	• określa główną myśl tekstu	• analizuje i interpretuje główną myśl tekstu	
	• zna pojęcie *tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit*	• wyodrębnia w tekście cząstki kompozycyjne	• określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia	• omawia relacje między częściami wypowiedzi	
	• wydobywa z tekstu wskazane informacje	• porządkuje informacje z tekstu	• odróżnia informacje ważne od drugorzędnych	• hierarchizuje informacje	
	• rozpoznaje czytany utwór jako komiks	• wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru	• charakteryzuje komiks jako tekst kultury	
	• odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego	• rozpoznaje różne teksty kultury	• wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru	• objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• posługuje się terminami *scena, aktor, gra aktorska, dekoracja* w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego	• posługuje się terminami *kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka* w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (*scenariusz, reżyseria, ujęcie, graaktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy)* • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe	• wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi	• rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk	
	• zna pojęcie *adaptacja utworu literackiego*	• objaśnia pojęcie *adaptacja utworu* w odniesieniudo wybranych dzieł filmowych	• wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją	• wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową	
	• wypowiada się na temat treści tekstów kultury	• porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia	• komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia	• odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń	
	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja)	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks)	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat)	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką)	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	• świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	• wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	• aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych	
II. Kształcenie językowe	• wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówek	• rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówek	• wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem	• określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście	• świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki • swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu wypowiedziach ustnych i pisemnych • funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu • swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji • przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii • przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w
	• rozpoznaje formy bezokolicznika	• dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi	• rozumie funkcję bezokolicznika	• funkcjonalne wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach	
	• rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennych części mowy	• rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych	• rozpoznaje w tekście formy osób	• określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi	
	• używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach	• rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata	• uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości	• używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy	
	• stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych	• przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej	• stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	• stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• zna pojęcia *podmiot, orzeczenie, określenia*	• rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu	• rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu	• wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu	każdej sytuacji komunikacyjnej • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi • samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania
	• wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe	• wyodrębnia związek główny	• rozróżnia wyrazy określane i określające	• funkcjonalne wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach	
	• rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące	• używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących	• używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi	
	• wie, jak zbudowane jest zdanie	• odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika	• wyodrębnia równoważnik zdania w tekście	• funkcjonalne stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań	
	• zna pojęcie *zdanie pojedyncze rozwinięte* i *nierozwinięte*	• rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje	• przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie	• rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych	
	• stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach	• posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny	• posługuje się oficjalną nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form	• zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny	
	• przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych	• dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej	• stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS)	• dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi	• rozumie proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi	• odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów znaczeń przenośnych	• świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi	
	• rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach	• używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach	• używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu	• świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi	
	• tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszanie	• stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi	• posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi	• podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się	
	• zna pojęcie *synonim, wyraz bliskoznaczny*	• wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami	• świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami	• funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi	
	• w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością	• wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu	• używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu	• stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu	
	• rozumie, że tekst jest komunikatem	• rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny	• wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów	
	• zna pojęcia *nadawca i odbiorca wypowiedzi*, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych	• identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach	• identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej	• funkcjonalne posługuje się terminami nadawca odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• określa sytuację komunikacyjną	• rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi	• dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej	• posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji	
	• rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów	• rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki	• rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji	• nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej	
	• zna pojęcia *głoska*, *litera*, *sylaba*	• objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą	• określa funkcje głosek, liter, sylab	• wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów	
	• zna pojęcie *etykieta językowa* i stara się stosować jej zasady	• stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych	• przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji	• przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych	
	• zna reguły pisowni: – *rz*, *ż*, *ó*, *u*, *h*,*ch*, – *nie* z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – *ą* i *ę* – *i* po spółgłoskach	• stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: – *rz*, *ż*, *ó*, *u*, *h*,*ch*, – *nie* z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – *ą* i *ę* – *i* po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	• stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: – *rz*, *ż*, *ó*, *u*, *h*,*ch*, – *nie* z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – *ą* i *ę* – *i* po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	• stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: – *rz*, *ż*, *ó*, *u*, *h*,*ch*, – *nie* z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – *ą* i *ę* – *i* po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką	• stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń	• stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat	• poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych	
III. Tworzenie wypowiedzi	• krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością	• aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat	• wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury	• świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi	• pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych • w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną
	• zna pojęcie *argument*	• rozpoznaje argumenty w wypowiedzi	• posługuje się argumentami w rozmowie	• używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska	
	• tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi	• zna pojęcie *akapit* i rozumie jego funkcję w wypowiedzi	• tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym	• tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi	
	• wyszukuje w tekście informacje	• ocenia przydatność uzyskanych informacji	• dokonuje selekcji informacji	• wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	• tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	• tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	• tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe	i wydzielenie myślowe w formie akapitów • podejmuje działalność literacką i kulturalną • prowadzi blog internetowy • redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
	• wygłasza tekst z pamięci	• recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy	• artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu	• recytuje tekst z odpowiednia intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym	
	• sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi	• sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi	• stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego	• dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego	
	• redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach	• tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkuzdaniowej wypowiedzi, planu	• rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek	
	• opowiada o treści przeczytanych utworów	• omawia problematykę przeczytanych utworów	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów	• opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury	
	• wie, że współczesne komunikaty (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym	• używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej	• zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS	• zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu	• tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów	• tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu	• tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów	
	• odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach	• stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych	• funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych	• funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach	
IV. Samokształ-cenie	• czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań	• czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne	• czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa	• czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści	• wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji • opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego • zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) • bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	• zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł	• porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje	• zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu	• opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji	
	• korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe)	• wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji	• selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych	• gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji	
	• korzysta z zasobów szkolnej biblioteki	• zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych	• korzysta z zasobów bibliotek *on-line*	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji	
	• korzysta ze słownika ortograficznego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii	• zna budowę słownika ortograficznego • wyszukuje hasła w encyklopedii	• korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii	• określa funkcje słowników • korzysta ze słowników on-line	

	OCENA				
Sprawności	**dopuszczający**	**dostateczny**	**dobry**	**bardzo dobry**	**celujący**
	UCZEŃ				
	• ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe	• ocenia przydatność uzyskanych informacji	• konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych	• krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł	
	• korzysta z internetu w celach edukacyjnych	• rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu	• zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich	• postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań	
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	• czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	• czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	• chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych (na ocenę dopuszczającą), w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.